

Základy argumentace a etiky

argumentace: hodnocení

Tomáš Ondráček

ondracek.t@mail.muni.cz

Faculty of Economics and Administration, Masaryk University

ARGUMENTACE

Co je argumentace?

argumentace (argumentation)

Argumentace je činnost, ve které jsou předkládány argumenty.

Co je argument?

argument (argument)

Argument je soubor alespoň dvou tvrzení, kdy jedno tvrzení (premise, východisko) je předloženo za účelem *zvýšení přijatelnosti* druhého tvrzení (závěr, stanovisko).

Co není argument?

- NEPODPOŘENÉ TVRZENÍ
- PODMÍNKOVÉ TVRZENÍ
- VYSVĚTLENÍ
- ILUSTRACE ...
- TVRZENÍ, KTERÉ AUTOR NEZAMÝŠLÍ OBHÁJIT

ZÁKLADNÍ HODNOCENÍ ARGUMENTU

- VALID – FORMÁLNĚ SPRÁVNÝ – EPISTÉMICKÝ
 - Premisy podporují závěr.
- SOUND – PLATNÝ – ONTOLOGICKÝ
 - Premisy jsou platné.
- PLAUSIBLE – VHODNÝ – ETICKÝ
 - Předložený argument se vztahuje k diskusi.

příklad: sylogismy I/III

M a P	Všechny ryby umí plavat.
S a M	Někteří tuňáci jsou ryby.
S a P	Všichni tuňáci umí plavat.

příklad: sylogismy II/III

M a P	Všechny ryby umí zpívat.
S a M	Všichni tuňáci jsou ryby.
S a P	Všichni tuňáci umí zpívat.

příklad: sylogismy III/III

- $M a P$ Všechny ryby umí plavat.
- $S a M$ Všichni tuňáci jsou ryby.

- $S a P$ Všichni tuňáci umí plavat.

Nicméně diskuze byla o tom, zda je lov tuňáků etický.

DALŠÍ HODNOCENÍ ARGUMENTU

- PSYCHOLOGICKÉ / POSTOJOVÉ
- STRUKTURNÍ / SYSTEMATICKÉ
- BAYESIÁNSKÉ
- NORMATIVNÍ – KRITICKÉ
- ETICKÉ
- ...

PSYCHOLOGICKÉ / POSTOJOVÉ HODNOCENÍ ARGUMENTU

Argument je natolik silný, nakolik dokáže (měřitelně) změnit postoj recipientů (příjemců).

psychologické / postojové hodnocení argumentu

- cíleno na skutečný dopad argumentu
- dotazníky, rozhovory, testy
- metody přírodních nebo humanitních věd
- ...

problémy psychologického / postojového hodnocení argumentu

- obtíže s měřením a metodou
- nemožné ohraničit biasy
- lze určit pouze zpětně
- ...

STRUKTURNÍ / SYSTEMATICKÉ HODNOCENÍ ARGUMENTU

Argument je natolik silný, nakolik má strukturní podporu nebo omezuje předkládání námitek.

strukturní / systematické hodnocení argumentu

- dobře uchopitelné hodnocení
- možnost kvatifikace i snadného algoritmizování
- ...

problémy strukturního / systematického hodnocení argumentu

- obtíže s analýzou argumentu a jeho složek
- nejasný praktický dopad a vztah k přijatelnosti nebo přesvědčivosti
- ...

BAYESIÁNSKÉ HODNOCENÍ ARGUMENTU

Argument je natolik silný, nakolik jsou jednotlivé propozice ve vzájemných vztazích pravděpodobné.

bayesiánské hodnocení argumentu

- odpovídá představám o světě řdicím se pravidly pravděpodobnosti
- lze kvantifikovat, spočítat
- ...

problémy bayesiánského hodnocení argumentu

- obtíže s určením pravděpodobností a podkladové teorie
- ...

NORMATIVNÍ – KRITICKÉ HODNOCENÍ ARGUMENTU

Argument je natolik silný, nakolik je možné spokojivě odpovědět kritické otázky nebo se vyrovnat s danými námitkami.

normativní – kritické hodnocení argumentu

- prakticky dobře využitelné
- ...

problémy normativního – kritického hodnocení argumentu

- předurčené otázky dané zvolenou teorií
- nejasná analýza, resp. volba typu argumentu
- stále nepřesný praktický dopad a vztah k přijatelnosti nebo přesvědčivosti
- ...

ETICKÉ HODNOCENÍ ARGUMENTU

Argument je natolik silný, nakolik podporuje žádoucí stav.

problémy etického hodnocení argumentu

- Co je dobro?
- Co je žádoucí stav?
- ...

ARGUMENTAČNÍ PRAXE

praktický přístup k hodnocení argumentu

- Má smysl se danou věcí zabírat?
- Jsou další strany v diskusi rozumné?
- Co je sporné?
- Existují očividné a neadresované problémy daného argumentu?
- Existují alternativní vysvětlení nebo řešení, které by byly více žádoucí k přijetí nebo zavedení?
- Je výsledek osobně přijatelný? Pokud ne, proč?

Facebook (2018)

(L. Bennett, 2018)

Facebook (2018)

(1) (Users can trust Facebook.)

(1.1) (Facebook can protect data of users.)

(1.1.1) (Facebook is not responsible for data breach.)

1.1.1.1 The leak of data was done by another actor.

(1.1.1.2) (The leak of data was enabled by consent of users.)

1.1.1.2.1 Users can stop apps from accessing their data.

1.1.2 Facebook will prevent future leaked of data.

(1.1.2.1) (Facebook is sorry not taking further steps to prevent leak of data.)

1.1.2.1.1a Facebook did not took further steps to prevent leak of data.

(1.1.2.1.1b) (Facebook believes that not taking further steps was an offence against users.)

1.1.2.1.1c Zuckerberg regrets not taking further steps to prevent leak.

1.1.2.1.1d Zuckerberg is sorry.

1.1.2.2 Facebook taking steps to correct this situation.

1.1.2.2.1 Facebook stopped apps from getting so much information.

1.1.2.2.2a Facebook will ban apps violating rulltes.

1.1.2.2.2b Facebook will tell everyone affected.

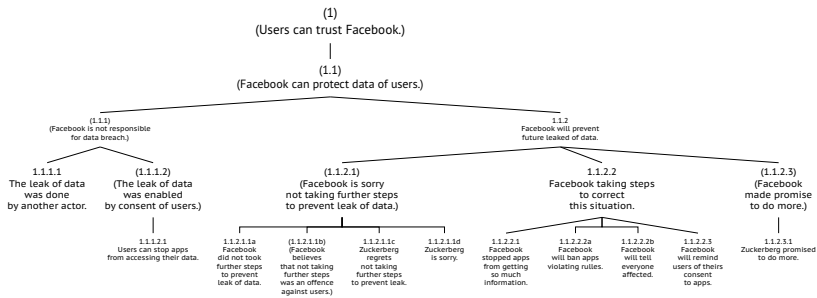
1.1.2.2.3 Facebook will remind users of theirs consent to apps.

(1.1.2.3) (Facebook made promise to do more.)

1.1.2.3.1 Zuckerberg promised to do more.

(Ondráček, 2018)

Facebook (2018)

(Ondráček, 2018)

Zdroje

- Bennett, C. (2017, December). Equal justice. Washington Post. Retrieved from <https://truthout.org/art/equal-justice/>
- Bennett, L. (2018). Facebook buys print ads to apologise for Cambridge Analytica scandal. <http://www.adnews.com.au/news/facebook-buys-print-ads-to-apologise-for-cambridge-analytica-scandal>. AdNews. ([2018-07-23])
- Blair, J. A. (2011). Groundwork in the theory of argumentation: Selected papers of J. Anthony Blair. Springer Science & Business Media.
- Cerqueirová, A. (2010). Přemluv bábu! Klip, o kterém se mluví. <http://www.zijemenaplno.cz/Clanky/a243-Premluv-babu-Klip-o-kterem-se-mluvi.aspx>. Media Park. ([2018-09-19])
- Kratochvíl, Z., & Bouzek, J. (1994). Od mýtu k logu. Praha, Herrmann & synové.
- Levinson, B. (1997). Wag the dog.
- McKay, A. (2015). The big short.
- NAAPO, B. (1977). Wow! signal. Wikimedia Foundation. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Wow!_signal#/media/File:Wow_signal.jpg
- Ondráček, T. (2018). Apel na sobeckost nebo na rozumnost? Případová analýza s využitím Toulminova modelu argumentu. Filozofie dnes.
- Ondráček, T. (2018). The Use of an Apology.
- Petty, R. E., & Cacioppo, J. T. (1986). The elaboration likelihood model of persuasion. Advances in experimental social psychology, 19, 123–205.
- Sky Sports. (2020, June). Billie Jean King: The battle of the sexes - documentary on match vs Bobby Riggs. Sky Sports. Retrieved from <https://www.skysports.com/tennis/news/12110/11998655/billie-jean-king-the-battle-of-the-sexes-documentary-on-match-vs-bobby-riggs>
- Spielberg, S. (2015). Bridge of Spies.
- van Eemeren, F. H., Grootendorst, R., & Henkemans, A. F. S. (2002). Argumentation: Analysis, Evaluation, Presentation. Lawrence Erlbaum Associates.

**M A S A R Y K
U N I V E R S I T Y**